

6l. Socialområdet

Dato: 01.08.2025

Udvalg: Social- og Sundhedsudvalget

Baggrund og formål

Der er et strukturelt udgiftspres på det specialiserede socialområde. Det skyldes primært, at borgernes behov for støtte stiger – især hos borgere med de mest komplekse udfordringer og støttebehov. Samtidig mangler der kapacitet på botilbudsområdet, og priserne på pladser stiger. Udgiftspreset gør sig gældende både nationalt og lokalt.

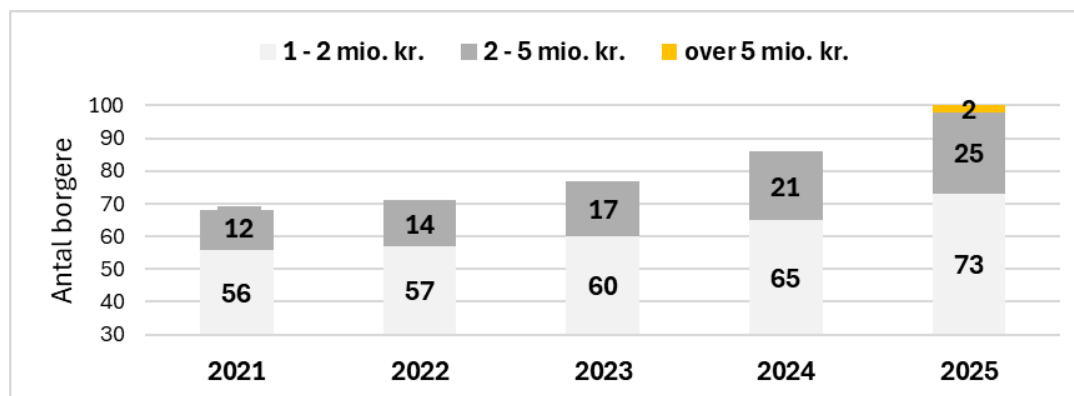
Beskrivelse

Fortsat strukturelt udgiftspres

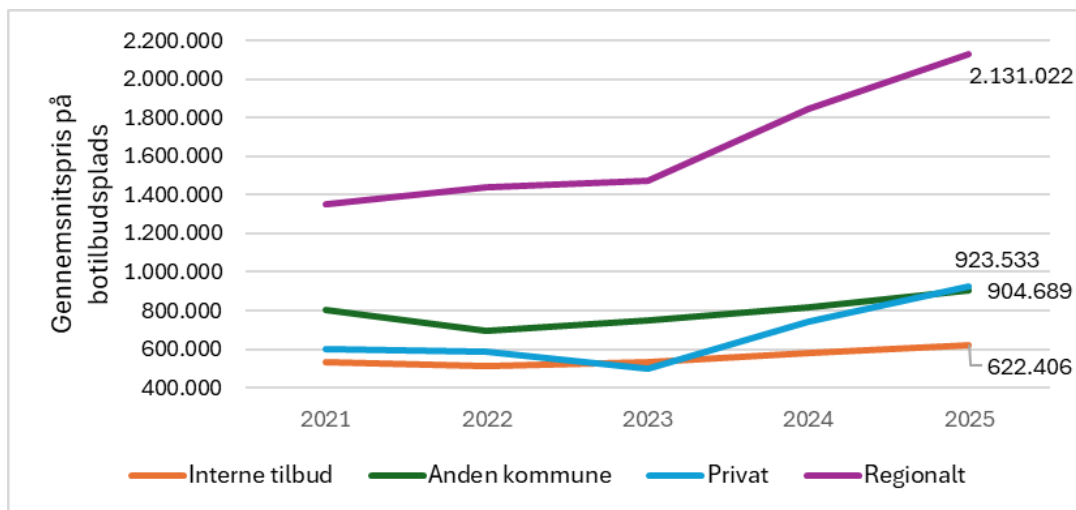
Budgetopfølgning for socialområdet pr. 30. april 2025 viste et forventet merforbrug på 2,2 mio. kr. i indeværende år. Dette på trods af overførsel af mindreforbrug på 23 mio. kr. fra 2024 til budget 2025.

Med udgangspunkt i historiske data, samt den aktuelle udgiftsudvikling i 2025, er der udarbejdet en prognose for budget 2026, der viser en budgetudfordring på ca. 20 mio. kr. Det svarer til det strukturelle udgiftspres, der har været på området i de senere år. I prognosen er der taget højde for de indsatser, der er iværksat i strategiarbejdet på socialområdet ([link til sag nr. 3 i Social- og Sundhedsudvalget den 27. marts 2025](#)).

Udgiftspreset skyldes en kombination af flere faktorer. Dels er støttebehovet stigende hos især borgere med de mest komplekse støttebehov. Nedenstående graf viser, at der fra 2021-2025 er sket en stigning i borgere i de øverste prisintervaller (komplekse støttebehov):



Den nationale udfordring med manglende botilbudskapacitet medvirker samtidig til, at gennemsnitsprisen på en ekstern botilbudsplads stiger. Viborg Kommune køber pt. 131 eksterne pladser, hvor udviklingen i gennemsnitspriser fra 2021-2025 ses nedenfor:



Kombinationen af flere borgere med komplekse støttebehov og stigende gennemsnitspriser på botilbudspladser medvirker til, at selv mindre forskydninger på botilbudsområdet kan have en stor økonomisk effekt.

Budgetreduktion på socialområdet fra 2026

I budget 2024 blev socialområdet tilført midler som følge af udgiftspreset på området (11 mio. kr. i både 2024 og 2025 faldende til 8 mio. kr. i 2026 og 5 mio. kr. i 2027). I 2026 nedbringes socialområdets budget derfor med 3 mio. kr. stigende til 6 mio. kr. i 2027.

På trods af foreløbig god effekt af Social- og Sundhedsudvalgets vedtagne strategi til at bringe socialområdet i budgetbalance, forventes ovennævnte strukturelle udgiftspres at overstige effekten af indsatserne i strategien i de kommende år. Det skyldes blandt andet, at indsatserne nødvendiggør anlægsmidler til udvidelse af den interne botilbudskapacitet samtidig med, at nettostigningen i antal interne pladser som følge af den vedtagne strategi er begrænset.

Effekten af en række nationale tiltag til et mere bæredygtigt socialområde afventes fortsat, da meget få indsatser indtil videre er udmøntet i konkret lovgivning. Det er med til at fastholde det strukturelle udgiftspres på socialområdet – både nationalt og lokalt i Viborg Kommune.

Økonomi

Drift

(i 1.000 kr.)	2026	2027	2028	2029
Udgifter	23.000	26.000	26.000	26.000
Finansiering				
Netto	23.000	26.000	26.000	26.000

Eventuelle budgetudfordringer i 2027 eller de øvrige overslagsår er der endnu ikke regnet på, hvorfor de ikke indgår i ovenstående tabel. Her er alene korrigeret for budgettrammerreduktion på 3 mio. kr. fra 2026 til 2027.